

Síðan 1945 hafa verið reglubundnar vatnamælingar í Fossá í Hólshreppi. Áin er mæld á 150 cm breiðu yfirfalli á Reiðhjalla, en þangað upp næði þrýstivatnspípa rafstöðvar, ef áin yrði virkjuð. Eftir hjallanum hefur verið grafinn skurður, sem safnar saman öllu því vatni, sem hægt er að ná til Fossár. Sé meðgylgjandi langæislínurit athugað kemur í ljós að minna vatn hefur verið í Fossá árin 1945 og '46 heldur en síðar, en það mun orsakast að einhverju leyti af því að þá var nefndur skurður ekki fullbúinn.

Talað hefur verið um að ná Tröllá, sem er smálækur, vestar og norðar, inn í Fossá, en það kemur ekki til greina. Því að í 380 m hæð, þar sem yrði að taka Tröllá upp og leiða í pípum óra veg eftir hjallanum (opinn skurður útilokaður) er hún aðeins 1/6 af vatnsmagni Fossár.

Úrkomusvæði Fossár er um 1,3 km²

Meðalársmagn 5,56 millj. m³

Meðalrennsli 176 l/sek

Minnsta rennsli til 31/12/50 75 l/sek

Mesta rennsli um 500 l/sek

Minnsta rennsli til 30/4/51 50 l/sek

Langæislínuritið þarf ekki útskýringar við, það gefur gleggsta mynd á hæfni árvatnsins til virkjunar, þar sem miðlun kemur ekki til greina.

Að sjálfsögðu er árið 1951 ekki með á línuritinu, en það sem af er árinu, skýtur heldur skökku við með vatnsmagnið. Veturinn hefur verið illur og harður þar vestra.

Niðurstöður mælinganna eru á þessa leið:

Meðalrennsli í janúar 114 l/sek

" " febr. 100 "

" " marz 80 "

" " apríl 56 "

Eftir áramót hefur ekki leyst snjó á úrkomusvæðinu, þar til að þar hefur klökknað fjóra síðustu daga mánaðarins.

Auk þess, sem ég hef komið að Fossá að sumrittil, hef ég athugað hana að vetrarlagi, en það var 29. jan. 1950. Veður var bjart, logn og fjögurra stiga frost. Þá var meira vatn í Fossá heldur en búast mátti við, ef hún, með sitt litla úrkomusvæði, er borin saman við aðrar ár.

Vatnsmagnið var 114 l/sek. Þá var mikill snjór á úrkomusvæðinu. Skefllt hafði yfir árgillið. Á stöku stað hafði snjórinn fallið niður og frá þeim augum var manngengt undir snjóbrýrnar, þanngi hafði hiti árvatnsins étið snjóinn að neðan. Vatnshitinn var 0.6°C. Þessa daga var algengt að finna fjallalæki, sem fluttu ísnálar og hlóðu upp svellbólstra.

Í fyrstu snjóum er hætt á að Fossá teppist, en það mun ekki standa lengi - einn dag eða svo. Aðdragandinn er ekki langur. Fossá nær aðeins stutt inn á sitt litla trapizulagaða úrkomusvæði. Hún seytlar fram undan ~~Helhólum~~ og ^{Kansu} Gröarköntum.

18.5. 1951

Sigurjón Rist